

Forum Populini

02.Června 2005 Jiří Kozák

Již dlouho nezbudila nějaká konference takový zájem široké odborné i laické veřejnosti, jako Forum Populini v úterý 26. dubna 2005. Mezinárodní konference pod záštitou předsedy ODS nesla titul Rovná daň – základ daňové reformy. O své zkušenosti se přijeli podělit přední politici a ekonomové z devíti evropských zemí a USA.

Úvodního slova se ujal iniciátor konference Mirek Topolánek. Z jeho proslovu se účastníci dozvěděli hned několik vážných důvodů, proč by rovná daň měla být zavedena. Projekt patnáctiprocentní rovné daně představila před lety v České republice ODS a ihned, jak získá dostatečně silný mandát od voličů, chystá se jej zavést do praxe. I proto je pochopitelné, že předseda Topolánek pozval do Prahy hlavně představitele těch států, které již rovnou daň mají a mohou proto být naším vzorem.

Jako druhého uvedl moderátor konference Ivan Langer bývalého estonského premiéra Juhana Partse. Estonsko zavedlo rovnou daň již v roce 1994. I když její úroveň dosahuje v současné době 24 %, výsledky jsou jasné. Stoupá produktivita firem, výkonnost ekonomiky se zvyšuje rychleji než v ČR, snížila se administrativa daňových přiznání a v neposlední řadě se zlepšila disciplína v platbách.

Maďarsko, které se k daňovým reformám teprve chystá, bylo zastoupeno představitelem strany FIDESZ, bývalým prvním náměstkem ministra financí Andrasem Tallaim. Asi nemá cenu vypočítávat problémy, se kterými se maďarská ekonomika potýká. Za vše hovoří konstatování, že za poslední tři roky se výrazně snížila konkurenceschopnost ekonomiky a jediná cesta ke zlepšení je přes výraznou daňovou reformu.

Pohled Německa, ve kterém tržní ekonomika funguje již několik desítek let, nastínil Manfred Kolbe, člen rozpočtového výboru Spolkového sněmu za CDU. Popsal diskuse, které o reformě daní probíhají na úrovni Německa i v rámci partnerských stran CDU a CSU.

Přednáška s poetickým názvem „Jednoduché moudro rovné daně“ zazněla v Toskánském paláci z úst ekonomického odborníka britského The Adam Smith Institut. Andrei Grecu shrnul fakta o rovné dani ze států, které již mají tu zkušenost, včetně všech výhod. Představil daňové přiznání, které může mít v systému rovné daně velikost pohlednice. Ostatně příznivcům ODS je toto jednoduché přiznání známé již z volební kampaně před volbami do Poslanecké sněmovny v roce 2002.

Stavem evropské daňové legislativy se zabýval poslanec Evropského parlamentu Ivo Strejček. Věnoval se i tzv. prvnímu opatření boje proti škodlivé daňové konkurenci, direktivě o fúzích či problematice zdanění energií. Je pochopitelné, že podobné aktivity jdou proti smyslu jednoduchých systémů, jako je rovná daň.

V odpoledním bloku vystoupil jako první stínový ministr financí za ODS Vlastimil Tlustý. Jeho tým na rovné dani pro Českou republiku pracuje již několik let. Ostatně každý má možnost se seznámit se systémem popsáním v Modré šanci a nejpodstatnější je pro něj číselný údaj 15 %.

Snad nejvíce pozornosti budilo vystoupení slovenského ministra financí Ivana Mikloše. Slovensko předběhlo Českou republiku a již dnes tam platí rovná daň na úrovni 19 %. Ministr Mikloš se věnoval popisu soustavy veřejných financí, včetně výhod, které rozsáhlá reforma Slovensku přinesla a přináší. Slovensko má dnes třetí nejnižší daňové zatížení mezi státy EU, pokles zatížení zde byl za posledních osm let největší a tak může náš východní soused těžit ze své nynější atraktivnosti pro investory.

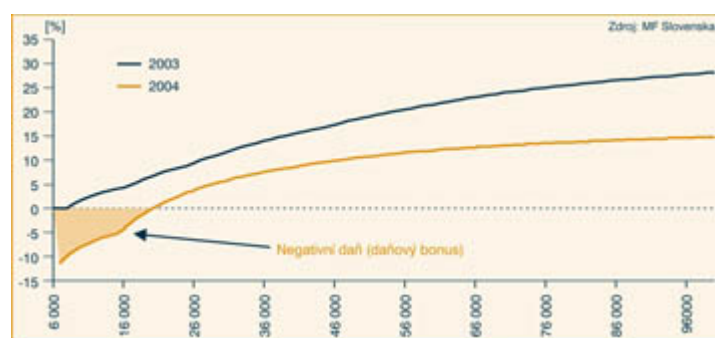
Dalším státem, který zavedl rovnou daň, je Lotyšsko. Náměstek ministra financí Eriks Zunda uvedl parametry, které daňový systém jeho státu má. Lotyšsko je dalším ze států s nejnižším daňovým zatížením v EU. A i zde se potvrdilo, že zavedení rovné daně neznamená nutně propad v příjmech státního rozpočtu.

Zcela prakticky pojal své vystoupení stínový ministr obchodu a průmyslu Martin Říman, když rozváděl systém odpisů. Začal sice smutným pohledem na současný stav, ale většinu svého času věnoval návrhu reformy systému odepisování majetku, který podnikatelům usnadní fungování a bude impulsem pro jejich ekonomickou činnost.

Své čerstvé zkušenosti se zaváděním rovné daně přijel představit první náměstek ministra financí Rumunska Dragos Neacsu. V jeho zemi platí rovná daň od začátku tohoto roku. Již čísla z prvního čtvrtletí tohoto roku dávají Rumunům naději na zdárný vývoj jejich ekonomiky, kterou čeká nelehký úkol přípravy na trh Evropské unie.

Náš severní soused, Polsko, byl reprezentován ekonomickým poradcem poslaneckého klubu Platformy Obywatelske. Rafal Antczak se stejně, jako jeho čeští kolegové, nejprve věnoval neradostnému rozboru současného stavu. Poté přednesl návrh jeho strany na zavedení rovné patnáctiprocentní daně, včetně dalších rozborů ekonomické reformy. Polsko, stejně jako my, čeká na změnu vlády, kterou přinesou nadcházející volby. Na rozdíl od České republiky se však v Polsku konají již tento rok.

Posledním řečníkem byl zástupce americké The Heritage Foundation Daniel Mitchell. Ten se ve svém příspěvku věnoval úloze státu ve veřejném životě. Ta by měla být minimální, což pak samo o sobě vede k tomu, že není třeba vysokých daní pro zbytečně přebujelý aparát. Zmínil rovněž užitečnost daňové konkurence mezi státy, neboť ta urychluje ekonomický růst. Mitchell apeloval na mladé ekonomiky východní a střední Evropy, aby nenechaly své reformy ohrožit nátlakem na daňové přibližování, po kterém volají západní státy.

Vliv zavedení rovné daně na Slovensku na daňového poplatníka s nepracující manželkou a dvěma dětmi.

Konference Rovná daň - základ daňové reformy splnila svůj účel. Byla pokračováním debaty nad reformou veřejných financí v ČR, veřejnosti na konkrétních příkladech států demonstrovala úspěchy, které rovná daň přináší. V neposlední řadě byla také dobrou příležitostí k prohloubení kontaktů s partnerskými stranami ODS v Evropě.